Overzicht dwangsommen, boetes en rechtszaken Tata Steel Nederland

Samenvatting

Op 29 september 2025 ondertekenden kabinet-Schoof en Tata Steel de Joint Letter of Intent (JLoI) voor een maatwerkafspraak ter grootte van €2 miljard. Sinds die datum hebben zich meerdere zorgwekkende ontwikkelingen voorgedaan. Stichting Gezondheid op 1 maakte een tijdlijn op basis van openbare bronnen en wil daarmee een beeld schetsen van de werkwijze en betrouwbaarheid van beoogde partner Tata Steel Nederland.

In de afgelopen 11 maanden gebeurde het volgende:

- **11 dwangsommen en boetes van in totaal 26,4 miljoen euro** werden opgelegd.
- 5 zaken werden gestart: **4 juridische procedures en 1 reclamecode zaak**. Deze lopen momenteel **naast nog 24 eerder gestarte juridische procedures**.
- Er werd **minimaal 8,2 miljoen euro** geraamd of uitgegeven voor het opruimen en/of monitoren van **giftig staalslakkenafval**. Doorgaans draaien gemeentes op voor deze kosten. Het genoemde bedrag is op basis van **slechts 5 van de 216 op dit moment bekende locaties** waar dit afval ligt.
- Handhavingsinstanties droegen Tata Steel **4 keer** op om gevraagde informatie aan te vullen tot deze compleet is, of om de wél aangeleverde informatie te verduidelijken. Ook werd het bedrijf **beboet voor het tegenwerken van controles**. Verder werd Tata's **verzoek om meer benzeen te mogen uitstoten** afgewezen. Een procedure is gestart om de **vergunning in te trekken van beide kooksgasfabrieken**. De gietwalsmachine is **9 dagen na ontdekking van het lek, maar direct na de melding ervan door de Omgevingsdienst onmiddellijk stilgelegd** vanwege 30-voudige overschrijding van de uitstootnorm voor Chroom-6.
- Onafhankelijke partijen deden onderzoek en kwamen met rapporten en adviezen:
    - Tata Steel stootte ineens significant veel meer uit dan het zelf eerder steeds rapporteerde.
    - Mensen in de IJmond hebben vaker ernstige gezondheidsproblemen dan mensen die elders wonen en zelfs als ze bij andere industrie in de buurt wonen.
    - 117 economen, een voorzieningenrechter én ambtenaren van Financiën waarschuwden voor een subsidiefuik.
    - Er is onvoldoende informatie om milieu- en gezondheidseffecten van de maatwerkafspraak te kunnen beoordelen.
    - Er is een staaloverschot in Europa en staal maken in de IJmond kan prijstechnisch nooit concurreren. Alleen een HBI-route is een economisch levensvatbare optie.
    - Saneren van het Tata-terrein kost vele malen minder dan de 12 miljard die steeds genoemd wordt en die ook niet door Wijers en Blom is onderbouwd.

In deze samenvatting zijn alleen losse, definitief vastgestelde dwangsommen en boetes genoemd. In de tijdlijn vindt u een handhavingsoverzicht en een lopende vordering die niet apart zijn meegeteld, maar wel relevant zijn voor het totaalbeeld.

Dwangsommen en boetes

16 oktober 2025	Dwangsom van €2,4 miljoen wegens overschrijden norm continugietmachine 21 (6 overtredingen). (bron)
19 oktober 2025	Dwangsom van €100.000 voor ongare kooks (18-8-2024). (bron)
27 november 2025	Provincie handhaaft dwangsommen Kooksgasfabrieken 1 en 2 voor een totaal van €26.815.000 (over 19-12-2024). (dit is een overzicht en daarom niet meegeteld in de samenvatting) (bron)
19 december 2025	Dwangsom van €2,4 miljoen wegens te hoge emissie van waterstoffluoride, chroom en nikkel bij de sinterfabriek. (bron)
3 februari 2026	Dwangsom van €8,5 miljoen wegens overschrijden milieunormen KGF1. (bron)
2 maart 2026	Dwangsom van €500.000 wegens overschrijding stofemissie continugietmachine 22 (25 t/m 28 maart 2025). (bron)
10 april 2026	Boete voor het tegenwerken van inspecties. (bedrag niet bekend) (bron)
17 april 2026	Boete van €8,5 miljoen voor te veel uitstoot. (bron)
17 april 2026	Dwangsom van €8.532.000 wegens normoverschrijding KGF1 (april–mei 2025). (bron)
11 mei 2026	Omgevingsdienst vordert €3,25 miljoen wegens normoverschrijdingen KGF2. (dit is een vordering en is nog niet definitief opgelegd, daarom niet meegeteld in de samenvatting) (bron)
19 juni 2026	Dwangsom van €100.000 voor ongare kooks (21-12-2025). (bron)
14 juli 2026	Dwangsom van €500.000 voor overschrijding stofemissie (september 2025). (bron)
20 juli 2026	Dwangsom van €100.000 voor ongare kooks (10-1-2026). (bron)

(Rechts)zaken

5 december 2025	Greenpeace en Frisse Wind doen aangifte tegen Tata Steel wegens het verzwijgen van hogere uitstoot. (bron)
19 december 2025	Omwonenden eisen bij de rechter €1,4 miljard schadevergoeding van Tata Steel. (bron)
3 februari 2026	Zitting beroep MOB tegen afwijzing verzoek om handhaving ten aanzien van onderzoeksverplichting voor NOx. (bron)
4 februari 2026	Zitting beroep Tata Steel tegen beslissing op bezwaar wegens opleggen maatwerkvoorschriften sloop en Rechtstreeks beroep Tata Steel tegen opleggen maatwerkvoorschriften sloop. Beroepen ingetrokken. (bron)
31 maart 2026	Bezwaar Tata Steel tegen dwangsom emissie overschrijding oxystaalfabriek ongegrond verklaard. (bron)
12 mei 2026	Zitting Raad van State beroep Stichting Schapenduinen e.a. tegen beschikking instemming saneringsevaluatie aanleggen zoutbron. (bron)
15 mei 2026	Gezondheid op 1 start een kort geding tegen de Staat over het maatwerkafsprakentraject. (bron)
4 juni 2026	Provincie Noord-Holland informeert Tweede Kamer over 30 eerdere gestarte juridische zaken rondom Tata Steel per 30 april 2026. Hiervan zijn 24 nog actief. (bron laatste drie pagina's)
9 juli 2026	Openbaar Ministerie dagvaardt Tata Steel op verdenking van opzettelijke uitstoot van schadelijke stoffen. (bron)
24 juli 2026	Voorzieningenrechter geeft in de uitspraak in de zaak Gezondheid op 1/Staat duidelijke aanwijzingen mee voor de voorwaarden waaraan de maatwerkafspraken moeten voldoen. (bron)
14 augustus 2026	Reclame Code Commissie oordeelt dat Tata Steel het publiek misleidt met greenwashing en de term “groen staal”. (bron)

Handhaving(sverzoeken)

20 januari 2026	Omgevingsdienst dient verzoek in tot verduidelijking van de jaarcijfers 2024. (bron)
30 januari 2026	Verzoek van Tata Steel om meer benzeen te mogen uitstoten, afgewezen. (bron)
4 maart 2026	Omgevingsdienst vraagt aanvullende gegevens voor de MER. (bron)
6 maart 2026	Omgevingsdienst stuurt Tata Steel terug naar de tekentafel: de vergunningsaanvraag voor het Nieuw Staal Plan loopt vertraging op. (bron)
13 maart 2026	ILT-IOD vordert gegevens van Tata Steel in het kader van het strafrechtelijk onderzoek. (bron)
3 april 2026	Direct Sheet Plant (DSP) stilgelegd wegens te hoge chroom-6-uitstoot. (bron)
22 april 2026	ILT dreigt met een dwangsom als Tata Steel LD-staalslakken niet als gevaarlijk classificeert. (bron)
15 mei 2026	Omgevingsdienst start de procedure om de vergunningen van de kooksgasfabrieken in te trekken. (bron)

Staalslakken

1 oktober 2025	Beverwijk is de eerste gemeente in Nederland die staalslakken verbiedt. (bron)
8 oktober 2025	Staalslakken blijken op 216 plekken in Nederland te liggen. (bron)
31 oktober 2025	Opruimen van staalslakken in Bloemendaal kost bijna €200.000. (bron)
1 november 2025	Tata Steel verwijdert 835.000 ton staalslakken bij de Mergelkade. (bron)
11 november 2025	Provincie Zeeland neemt de motie “Nee tegen de staalslak” aan. (bron)
24 november 2025	Den Haag verbiedt het gebruik van staalslakken. (bron)
29 november 2025	Taskforce gaat uitzoeken waar in Nederland hoeveel staalslakken liggen. (bron)
6 maart 2026	Wethouders blijken een niet-openbare brief te hebben ontvangen: het Rijk verbiedt gemeenten om staalslakken lokaal te verbieden. (bron)
1 april 2026	Aangekondigd onderzoek naar staalslakken is nog steeds niet gestart. (bron)
19 mei 2026	Bij werkzaamheden in Drachten worden staalslakken gevonden midden in een woonwijk. (bron)
28 mei 2026	Verwijdering van staalslakken uit wandelpaden in Neede kost €800.000. (bron)
5 juni 2026	Staatssecretaris Bertram kondigt een vergunningsplicht voor staalslakken aan vanaf 2027. (bron)
18 juni 2026	Stortplaats Doonweg moet €1,5 miljoen betalen om staalslakken onder zonnepanelen weg te halen. (bron)
7 juli 2026	Opknappen van de Rustenburgerlaan in Haarlem valt €700.000 duurder uit door staalslakken in de fundering. (bron)
14 juli 2026	ODNZKG keurt het saneringsplan voor de Mergelkade goed. (bron)
8 juli 2026	Nieuw onderzoek aangekondigd naar de langetermijneffecten van staalslakken in Zeeuwse wateren. (bron)
Doorlopend	Staalslakken liggen open en bloot door heel Nederland (bijvoorbeeld bij Spijk). (bron)

Expertise en onafhankelijk onderzoek

6 oktober 2025	Uitstoot van Tata Steel vele malen hoger dan het bedrijf eerder rapporteerde. (bron)
8 oktober 2025	Follow the Money publiceert onderzoek naar het verdubbelen van de salarissen van de Tata-directie. (bron)
27 oktober 2025	ILT publiceert rapport over de schadelijkheid van staalslakken. (bron)

4 december 2025	Economen waarschuwen voor een subsidiefuik bij de maatwerkafspraak. (bron)
16 december 2025	Commissie MER oordeelt dat het Groen Staal-plan onvolledig is. (bron)
11 februari 2026	Follow the Money publiceert onderzoek naar de berekening achter de kosten van het sluiten van Tata Steel. (bron)
9 maart 2026	Lieselot Bisschop, hoogleraar Publieke en Private Belangen, en Karin van Wingerde, hoogleraar Corporate Crime and Governance, beiden verbonden aan Erasmus School of Law publiceren hun onderzoek over hoe industriële vervuiling in Nederland is genormaliseerd. (bron)
11 maart 2026	117 economen beoordelen de maatwerkafspraken als “economisch risicovol” in een brief aan de minister van Klimaat en Groene Groei. (bron)
1 juli 2026	Adviseurs van de Gezondheidseffectrapportage (GER) adviseren over de gezondheidsdoelstelling in de maatwerkafspraken. (bron)
8 juli 2026	NIVEL publiceert rapport over de gezondheidssituatie in de IJmond. (bron)
3 augustus 2026	PwC Deutschland publiceert onderzoek naar de toekomst van staalproductie in West-Europa. (bron)